

Burkina Faso, Sankara ja hänen ajatuksensa

Jari Karttunen

Burkina Faso

- Burkina faso sijaitsee Ghanasta pohjoiseen länsi-afrikassa. Rajanaapuri.
- Kooltaan vastaa Euroopassa lähinnä iso-britanniaa ja Italiaa.
- Yksi koko Afrikan ja sitä kautta maailman köyhimmistä maista.
- Poliittiset levottomuudet ovat vainonneet maata viime päiviin saakka.
- Esimerkki siitä, kuinka historia, maantiede ja erityyppiset siirtomaavaltaosuhteet voivat sysätä vierekkäiset valtiot toisistaan poikkeaville reiteille.

Burkina Faso

- Sijaitsee Sahelin alueella. Kuiva-märkä vuodenaika. Vaihtelee vuosittain eniten maailmassa. Kaksi jokea virtaa läpi vuoden. Rankkoja kuivuuksia ja tuhoisia tulvia.
- Maanviljelyn ja paimentolaisuuden rajalla. Maanviljely epävakaa.
- Mossi suurin väestö. 51% fulani 7% toinen. Maassa on noin 60 kieliryhmää.
- Noin 20 miljoonaa asukasta.

Burkina Faso

- Siirtomaa isäntänä Ranska.
- Kenties kaikkein huonoiten kohdeltu Ranskan siirtomaista. Äärimmäisen riistetty ja takapajuinen.
- Tunnettiin nimellä Ylä-Volta ennen vuoden 1982 sankaristista vallankumousta.

Ylä-Volta ennen siirtomaavaltaa

- Ensimmäiset valtiot alueella, Mossi-kuningakunnat 1200-
- Joukko ”kaupunkivaltioita”, ilmeisesti tulivat Dagombasta alueelta Ghanasta. Animisteja. 5 suurempaa ja 17 pienempää valtakuntaa
- Legenda karanneesta prinsessasta, jonka poika sitten valloitti alueen ja perusti ensimmäisen kuningaskunnan valloittaen maat.
- Ouagadougoua on tämän kuningassuvun nimi.
- Verrattain vahvoja alueellisia pelaajia. Malin imperiumin tuhoutumisen 1350-aikoihin hyökkäsivät ja tuhosivat Timbuktun.
- Valtakunnat olivat tehokkaasti hallinnoituja. Ministerit, verotus jne. Autoivat toisiaan ulkoisia vihollisia vastaan, mutta sisäisesti hoitivat omat asiansa. Kilpailua tietysti esiintyi.
- Myöhemmin joutuivat puolustautumaan Afrikan suurinta valtakuntaa Songhai imperiumia 1500- vastaan. Jihadismi ja orjahyökkäyksiä

Ylä-Volta ennen siirtomaavaltaa

- Songhai valtakunnan romahdettua 1600-, Mossi valtakuntien lisäksi alueella vaikuttivat erilaiset Fulani valtakunnat, joista useat olivat jihadistisia Toulencour valtakunta ja Massina. Lähinnä orjastusta.
- 1700-luvulla suuri osa aluetta norsunluurannikolle keskittyneen kuului Kong-valtakunnan kontrolliin. Taistelivat Ashantien kanssa.
- Eurooppalaisia alkoi liikkua alueilla 1880-luvusta eteenpäin. Valloittivat alueen 20 v aikan.

Ylä-Voltan perustaminen ja ongelmia

- Ranskalaiset julistivat alueen kuulumaan itselleen 1896 (tehtyään ennen sopimuksia suojelusta). Vastarinta pakotti tekemään sotilaallisen miehityksen 1901.
- Ranska piti keskitysti hallitun Mossivaltakunnan hallinnon melkolailla paikallaan, Siirtomaavalta jakoi maan komendanttien johtamiin piireihin, joiden rajat eivät noudattaneet aikaisempien valtapiirien rajoja. Entisiä tai nimitettyjä päälliköjä käytettiin apuna verojen keräämisessä sekä pakkotyöhön ja armeijaan värväämisessä. Orjuus lakkautettiin ja päälliköt menettivät tuomiovaltansa. Alueet liitettiin ylä-Senegalin ja nigerin siirtomaahan.
- Ankara verotus, pakkotyöt ja asevelvollisuus herättivät vastarintaa varsinkin maan länsiosassa
- Volta-Bani sota syttyi BF ja Mali alueella vuosina 1915-1917. Oli suurimpia Anti-kolonialistisia kansannousuja.
- Alue irrotettiin Ylä-voltan siirtomaaksi, jotta uusi kansannousu voitaisiin välttää 1919 ja ne olivat osa ranskan länsi-afrikan federaatiota.

Ylä-Voltan hankala alku

- Ranskalainen siirtomaavalta pyrki olemaan yhdenmukaisempaa kuin brittiläinen. Tarkoittaen, että kaikkia siirtomaita länsi-afrikassa hallinnoitiin yhtenäisillä menetelmillä.
- Ranska piti Afrikan alueitaan merentakaisina alueina, jotka olivat suoraan liitettyjä osaksi ranskaa. Vs britit jolla ne olivat ns. itsellisiä mutta britannialle alamaisia.
- Ylä-Volta oli monestakin syystä hyvin ongelmallinen siirtomaa. Varsinkin talous oli ongelma

Alikehittämistä

- Ylä-Voltassa Ranskalaiset olivat harvinaisen tyrankimaisia.(ja myös pikkumaisia) Kenties juuri kapinataipumuksien johdosta. Tämä heijastui alueen kehittämiseen.
- Siirtomaahallinto rakensi teitä ja kehitti puuvillan, kumin ja maapähkinän viljelyä. Se koitti paikata puutteita käyttämällä pakkotyövoimaa osana prosessia.
- Alueen taloudellinen kehittäminen ei onnistunut, eikä alueesta tullut taloudellisesti omavaraista.
- 1930-luvun talouskriisi kuitenkin romautti maanviljelystuotteiden hinnat ja tuhosi projektien taloudellisen pohjan.
- Ylä-Voltan alueen tärkeimmäski vientituetteeksi muodostui jotain mitä monet olisivat tunnistaneet historiasta: työvoima.

Työvoiman riistoa

- Ylä-Voltan tärkein vientituote oli työvoima, jota toimitettiin Dakarin–Nigerin ja Abidjanin–Nigerin rautateiden rakentamiseen, Ranskan Sudanin ja Senegalin maatalouteen sekä Norsunluurannikon metsätöihin.
- Ylävöltalaista työvoimaa tarvittiin Ranskan Sudanissa Office du Nigerin keinokastelualueella sekä Norsunluurannikon kaakao- ja kahviplantaaseilla, puuvillapelloilla ja metsäteollisuudessa. Työntekijät olivat periaatteessa vapaaehtoisia, mutta heillä oli todellisuudessa vähän valinnan varaa.
- Siirtomaa lakkautettiin 1932, jotta tätä orjatyövoimaa olisi hallinnollisemmin helpompi liikutella. Mossi-alueet jaettiin usean hallintoalueen kesken
- Olot paranivat hieman vuonna 1937 kun Ranskassa valtaan nousi vasemmistolaisempi hallitus.
- Alueelta värvättiin poikkeuksellisen paljon sotilaita kuolemaan ranskan puolesta toisessa maailmansodassa.

Uudet pyrkimykset kehittämiselle

- uudistettiin (ylä-rannikko) 1937
- Tehtiin jälleen Ylä-Voltan territoriksi 1947 ajatuksena käyttää siirtomaita nostamaan Ranska taloudellisesta suosta. Kehitys oli kuitenkin vähäistä.
- Kun siirtomaa valta alkoi sortumaan 1950-luvulla nkrumahin ja muiden toiminnan johdosta tuli myös Ylä-Voltaan Ranskan tekemiä taloudellisia uudistuksia, joiden oli määrä sitoa Afrikka Ranskaan yhteisellä lainsäädännöllä ja tehdä afrikkalaisista ranskalaisia.
- Uudistukset johtivat Ylä-Voltan tulemaan autonomiseksi merentakaiseksi alueeksi 1958 ja johtivat lopulta itsenäistymiseen 1960.

Tuskainen itsenäisyys

- Ylä-Voltaa ei pidetty kelvollisena itsenäisyyteen, koska sen rakenteet olivat niin heikosti kehittyneet, mutta itsenäisyys annettiin silti ongelmien välttämiseksi
- Maurice Yaméogo oli Voltaic Democratic Union-puolueen johtaja ja hänestä tuli ensimmäinen presidentti.
- Maahan julistettiin yleinen äänioikeus ja sitten VDU tehtiin ainoaksi luvalliseksi puolueeksi.
- VDU pohja oli ”pan-afrikkalaisuudessa” ja Afrikkalaisessa nationalismissa. Siltä kuitenkin puuttui ne edistykselliset elementit, jotka esim Ghanan Nkrumalla oli.
- Hallinto **toteutti uuskolonialismin kaikkia elementtejä** ja oli äärimmäisen epäsuosittu.
- 1966 maa oli ajautumassa AY-liikkeen, kommunistien, opiskelijoiden ja muiden toimesta sekasortoon.
- Armeijan junta kaappasi vallan järjestyksen takaamiseksi ja piti yllä poikkeusvaltaa vuoteen 1970 asti minkä jälkeen se hölläsi otetta.
- Sangoulé Lamizana (juntan jäsen) hallitsi siviilihallinnon avulla vuoteen 1980 välillä korjaillen perustuslakeja. Maasta tuli demokraattinen, mutta kasvavan riippuvainen.

•

Poliittinen ja taloudellinen sekasorto jatkuu

- Kuivuus 1973, köyhyys ja taloudellinen sekä poliittinen riipuvaisuus olivat edelleen ongelmana. Varsinkin ammattiyhdistysliike oli ongelmana. Taloudellisia uudistuksia ei tapahtunut.
- Kenraali Saye Zerbo kaappasi vallan vuonna 1980 verettömässä sotilaskaappauksessa. Muttei kyennyt vakiinnuttamaan asemaansa, koska ei parantanut tilannetta.
- Majuri tri. Jean-Baptiste Ouédraogo kaappasi vallan vuonna 1982. Hänen puolueensa Council of Popular Salvation (CSP) asetti jälleen yksipuoluevallan ja lupasi yhteiskunnallisia uudistuksia. Nämä uudistukset eivät vakuuttaneet.
- CSP oli ajautunut sisäiseen kiistaan oikeisto ja vasemmisto voimiensa kanssa.

Sankara nousee valtaan

- Vasemmiston johtaja Thomas Sankara vangittiin, mutta hänen kannattajansa vapauttivat hänet ja kaappasivat vallan.
- Thomas Sankarasta tuli tätä kautta Ylä-Voltan presidentti.
- Maa oli lähes kokonaan teollistumaton, veloissa, lähestulkoon lukutaidoton, sähkötön, terveydenhuolloton ja 95% maatalousvaltainen, muttei silti kyennyt ruokkimaan itseään. Entinen siirtomaaisäntä Ranska oli etäinen mutta dominoiva isäntä.
- Toisin kuin edeltäjänsä, hänellä oli todellakin aikomuksia muuttaa tilannetta, jokaisen asian suhteen.

Thomas Isildore Noel Sankara

1949-1987

Kuka Sankara?

- Burkina Fason (Ennen vallankaappauksista ylä-Volta) presidentti vuosina 1983-1987
- Nousi valtaan sotilasvallankaappauksella
- Oli aatteiltaan marxisti ja leninisti mutta ei marxisti -leninisti. Muita innoittajia esimerkiksi Che ja Nkrumah.
- Toteutti maassaan runsaasti sosialistisia uudistuksia.
- Monet näistä uudistuksista olivat hyvin onnistuneita ja kantoivat seurausta myös hänen lyhyen aikansa jälkeen.
- Sankaralaisuus on poliittinen suuntaus Afrikassa, mutta Sankara itse ei koskaan tehnyt omaa määritelmäänsä omasta filosofiastaan(Lenin, Nkrumah), vaikka sen piirteet on varsin selkeitä ja hän ajoi niitä johdonmukaisesti.

Thomas Sankara elämä ja teot

- Thomas Isidore Noël Sankara (21.12.1949)
- Yako (pieni provinssipääkaupunki)
- Etnisesti oli isänsä puolelta mossi-fulani ja äitinsä puolelta mossi.
- Mossi-fulani oli perinteisessä afrikkalaisessa kastijärjestelmässä alhaisinta sorttia.
- Isä oli kuitenkin Ranskan siirtomaajoukkojen jäsen, mikä teki perheestä parempiosaisen Ylä-Voltan mittapuulla.
- Varttui isänsä asemakaupungissa Gaouassa.

Nuoruus

- Oli hyvä peruskoulussa, varsinkin matematiikassa ja ranskan kielessä.
- Vanhemmat halusivat pappia.
- Oli menossa opiskelemaan katolisessa seminaarikoulussa, mutta hakikin lopulta maalliseen kouluun johon pääsi sisälle nuoresta iästä huolimatta.
- Opiskelu lyseossa toimi väylänä myöhempään elämään. Pois kotoa.
- Bobo-Dielasso oli maan taloudellinen keskus ja nuorten intellektuellien kohtaamispaikka.

Sotilasura

- Sankara hylkäsi lopullisesti pappeuden ja valitsi sotilasuran.
- Armeija nähtiin ylä-Voltassa edistyksellisenä voimana älykköjen keskuudessa.
- Lisäksi armeijan nähtiin olevan keino tuoda modernisaatiota ja vaihtoehtoja korruptoituneelle perinteiselle päällikköjärjestelmälle. Tämä oli luontainen paikka Sankaralle. Lisäksi sotilas-akatemia tarjosi opiskeluille rahoituksen, mikä mahdollisti opiskelun
- Sankara pääsi sisälle Kadiogon sotilasakatemiaan 1966 (17v)
- Todisti heti opintojen alussa, kuinka sotilasvallankaappaus kaatoi Yameogon korruptoituneen ja inhotun hallinnon.

Sotilasura

- Sankara oppi akatemiassa sotilastaitoja ja myös muuta.
- Sotilasakatemiassa Sankara tutustui erään professorin järjestämässä suljetussa lukupiirissä marxilaisuuteen, sosialismiin, sekä imperialismin ja kolonialismin vastaisen taistelun käsitteisiin.
- Lisäksi hän loi kasarmien ulkopuolella uraa muusikkona.
- 19 vuotiaana lähti Madagaskarille syventämään opintojaan upseeriksi.
- Opinnot koskivat sotahistoriaa ja strategiaa, mutta myös muita aiheita avautui opiskeltavaksi.

sotilasura

- Madagaskarilla sotilasopintojen ohella Sankara luki itselleen Agronomin koulutuksen!!
- Todisti Madagasgarilla ollessaan vuosien 1971 ja 1972 kansannousut epäsuosittua hallintoa vastaan.
- Tutustui opiskelujensa aikana madagaskarilaisiin vallankumouksellisiin, jotka onnistuivat lopulta 1975 tekemään maassa sosialistisen vallankaappauksen.
- Tutustui Marxin, Leninin, Chen, Maon, Nkrumahin jne teksteihin
- Madagaskarilaisten vallankumouksellisten inspiroimana hänestä kasvoi täysverinen vallankumouksellinen, joka halusi ajaa sosialistisia uudistuksia myös kotimaassaan.

Sotilasura

- Palasi takaisin Ylä-Voltaan vuonna 1972
- Osallistui Ylä-Voltan ja Malin väliseen rajasotaan vuonna 1974
- Sankara sai sodasta palkkiota ja kiitosta urheudestaan, mutta alkoi henkilökohtaisella tasolla syvästi inhoamaan sota.
- Tässä vaiheessa Sankara oli alkanut imeytymään politiikkaan. Ideat, sotasankarin maine, moottoripyöräharrastus ja asema varsin suosittuna muusikkona tekivät hänestä suosittun.

Sotilaasta poliitikoksi

- Vuonna 1976 Sankara valittiin johtamaan maan kommandojoukkojen kouluttamista.
- Tällä ajanjaksolla hän tutustui moniin tuleviin kumppaneihinsa. Yksi heistä oli Blaise Compaore.
- Vuonna 1980 Ylä-Voltassa oli jälleen ollut vallankaappaus.
- Sankara, Compaore ja muut perustivat salaisen ”kommunistiupseerien joukon” jonka päämäärä oli tehdä Ylä-Voltasta sosialistinen.
- Sankaran asema sotasankarina, suosittuna muusikkona ja yhteiskunnallisena toimijana johti hänen nousuunsa Ylä-Voltan kapeassa poliittisessa järjestelmässä.

Sotilaasta poliitikoksi

- Vallankaapannut Saye Zerbo teki Sankarasta tiedotusministerinsä vuonna 1981.
- Hänen askeettinen poikkeava tyylinsä sekä korruption vastaiset puheensa vetosivat kansaan ja erottivat hänet muista.
- Vuonna 1982 oli jälleen uusi vallankaappaus.
- Vallankaappaja Jean-Baptiste Ouédraogon puolestaan teki Sankarasta hallituksensa pääministerin.
- Sankara alkoi nopeasti ajamaan suunnittelemiensa sosialistisia yhteiskunnallisia uudistuksia. Tämä aiheutti nopeasti huolestuneisuutta Ranskassa ja muualla lännessä, sillä hän ei peitellyt marxilaisuuttaan.

Valtaan

- Ranskan ahdistelemana presidentti vangitsi Sankaran kotiarestiin tyynnytelläkseen imperialistisia valtoja.
- Paljastui kuitenkin, että Sankaralla oli enemmän suosiota sekä armeijan, että kansan keskuudessa.
- Yleinen protesti pysäytti maan ja Blaise Compaore järjesti vuonna 1983 vallankaappauksen mm. Libyan tukemana (Ranska vs Libya-Chad) joka nosti **33 vuotiaan** Sankaran maan presidentiksi.
- Monien yllätykseksi, ihastukseksi ja järkytykseksi Sankara aikoi todella toteuttaa uudistukset joista oli puhunut.

Sankaran valtakauden uudistuksia

Sankaran uudistuksien pääpointtina oli imperialismin ja uuskolonialismin vastustus, sosialismin rakentaminen, yhteiskunnan kehittäminen, omavaraisuus ja puolueettomuus sekä perinteisten valtarakenteiden ml. sukupuoliroolien purkaminen, mikäli olivat esteenä. Enemmän näistä seuraavalla kerralla.

- Nimesi maan Burkina Fasoksi ja sävelsi itse maalle kansallislaulun
- Aloi maahan maanviljely uudistuksen, joka neljän vuoden aikana teki kroonisesta ruoka-avun tarvitsijasta omavaraisen. Kotimainen ruuantuotanto suunnattiin ruokakasveihin rahakasvien sijasta jne. (vehnä 1700kg/ha->3800)
- Kansallisti infrastruktuurin ja tuotantolaitokset. Rakensi rautateitä yhdistämään maata.
- Aloitti terveydenhuollon ja koulutuksen uudistukset, jotka nostivat nopeasti lukutaitoa ja laskivat esimerkiksi lasten kuolleisuutta. (lukut 13%->73%) lapsikuolleisuus 22%->14%. Rokotti 2,5 miljoonaa lasta 3 viikkoon
- Kielsi naisten ympärileikkaamisen ensimmäisenä Afrikan maana.
- Aloitti merkittävät metsittämisprojektit Saharan etenemisen estämiseksi. Afrikan vihreä muuri. 10 miljoonaa puuta istutettiin

Sankaran valtakauden uudistuksia

- Möi kaikki hallituksen edustus Mersut ja osti tilalle markkinoiden halvimmat Renault kotterot. Aloitti käytännön, että ministerit maksavat omat ravintola ateriansa. Ministerien piti laittaa 1/kk palkka kehitysprojekteihin
- Laski ministeriön palkat lähelle kansan keskitasoa (oma palkka oli 450\$ vuosi.. keskipalkka 150\$ vuosi). Poikkeavaa, että eli kuten opetti.
- Korruption vastaiset kampanjat
- Monet naisten aseman parantamiseen tähtäävät kampanjat(ensi kerralla enemmän)
- Muutti armeijalle yksinoikeudella tuotteita varanneen varikon maansa ensimmäiseksi supermarketiksi.
- Merkittäviä asuntoprojekteja
- Seuraavalla kerralla puhutaan enemmän sankarismista, sen elementeistä ja ennenkaikkeaa siihen kuuluvasta ”naisten vallankumouksesta”

Sankaralla oli vihollisia

- Länsi ei pitänyt hänestä, koska hän oli kommunisti ja teki sen mukaista politiikkaa.
- Imperialistit erityisesti Raska kokivat hänen politiikkansa hermostuttavana, sillä se voisi levitä muihin Afrikan uuskolonialistisiin maihin.
- Afrikkalaiset nepoottiset valtiojohtajat pelkäsivät sankarismien leviämistä omiin maihinsa.
- Lyhyt sota Malia vastaan vuonna 1974
- Libyan Gaddafi ei tykännyt siitä, että Afrikassa tarjotaan kilpailevaa afrikkalaista vallankumous ideologiaa. Lisäksi Sankara oli suututtanut hänet henkilökohtaisesti.
-

Paljon vihollisia

- Neuvostoliitto ei pitänyt Sankaran itsenäisestä sosialismin rakentelusta, sillä marxismi-leninismi oli se, mitä Afrikan maiden olisi kuulunut ottaa, jos sosialismiin aikovat.
- Etelä-Afrikkaa haittasi Sankaran anti-apartheid retoriikka ja tuki
- Kotimaassa oli vastustusta Sankaran uudistuksien johdosta.
- Uudistukset eivät miellyttäneet entistä pientä keskiluokkaa ja eliittiä. Varsinkin entinen mossi-eliitti ei pitänyt etuoikeuksiensa viemisestä.
- Lisäksi Sankaran hallinto oli suosiostaan huolimatta autoritäärinen. Vapaaseen lehdistö tai riippumattomat ammattiliitot eivät kuuluneet Sankaran visioon siitä, kuinka uudistuksia voidaan tehokkaasti ajaa eteenpäin.
- Sankara oli varustamassa ja järjestämässä burkinan miehistä ja naisista vallankumouksen puolustuskomiteoita, jotka estäisivät vallankaappauksen mutteivat valitettavasti salamurhaa.

Viholliset onnistuivat

- Sankara itse arveli, että hänet tapetaan ennen 40v syntymäpäiviään. (Kutsui vaimoaan leskekseen)

- Tämä toteutuikin hänen ollessaan 37- vuotias. 15.10.1987

Eli tosiaan kuten opetti, Kuollessaan hänen omaisuutensa oli vanha auto, jokunen polkupyörä, kolme kitaraa, kasa kirjoja, hajonnut jääkaappi ja 100\$

- Blaise Compaore kaappasi vallan maassa vuonna 1987 ja Sankara surmattiin tämän kaappauksen yhteydessä. Kaappausta tuki ainakin Libya, Ranska, **Liberia(ehkä järjesti)**, Norsunluuranniko ja ilmeisesti jollakin tasolla Neuvostoliitto.

- Vallankaappaukselta perusteltiin demokratian palauttamisella. Compaore hallitsi Burkina Faso vuoteen 2013 asti. (26vuotta). Todellisuudessa kysymys oli pikemminkin uuskolonialismin palauttamisesta.

- Compaore aloitti suhteiden parantamisen Länteen ja avasi ovet uuskolonialismille sepposen selälleen. Kansallistamiset peruttiin, IMF, Kehitysapu, länsifirmat jne.

- Sankaralaisuus jätettiin tämän jälkeen ilman huomiota niin lännessä kuin idässäkin, kun kylmäsota oli muutenkin loppumassa. Sillä on kuitenkin edelleen kannatusta länsi-Afrikassa ja Burkina Fasossa ennen kaikkea.

Sankarismi ja naisten vallankumous

- Seuraavalla kerralla perehdymme enemmän sankarismiin ja sen periaatteisiin, sekä siihen läheisesti liittyvään naisten vallankumouksen käsitteeseen.
- Sankara oli siitä poikkeuksellinen afrikkalainen tai mikään muukaan miespuolinen valtiojohtaja, että hänet voi myös laskea käytännön feministiksi ja ympäristönsuojelijaksi sosialistisen vallankumouksellisen ohella.

Ja yksi ainoa yö

Tuhannen vuoden nöyryytyksen kahleita vastaan
petoja, jotka tulivat alistamaan heitä sadaksi vuodeksi,
sitä kyynistä pahuutta vastaan, joka on ottanut
uuskolonialismin ja sen paikallisten palvelijaraukkojen muodon.
Monet luovuttivat, jotkut tekivät vastarintaa.

Mutta epäonnistumiset ja onnistumiset, hiki ja veri
ovat vahvistaneet rohkeaa kansaamme ja antaneet sen urhean taistelun kantaa hedelmää.

Ja yksi ainoa yö on koonnut yhteen
kokonaisen kansan menneisyyden,
ja yksi ainoa yö on saattanut alkuun sen marssin
kohti hyvän onnen taivaanrantaa.

Ja yksi ainoa yö on yhdistänyt kansamme
kaikkien maailman kansojen kanssa,
vapauden ja edistyksen saavuttamiseksi.
Isänmaa tai kuolema, me voitamme.

Vallankumouksen elävästä lähteestä ravintonsa saaneilla,
vapaaehtoisilla rauhan ja vapauden esitaistelijoilla,
joita 4. elokuuta yöllinen ja eläväksi tekevä voima elähdyttää,
ei ole vain aseita käsissään, heillä on myös ja ennen kaikkea
liekki sydämissään, vapauttaa lainkin edessä
Faso ikuisesti niiden kynsistä,
jotka tahrasivat itsenäisyyden ja riippumuuden pyhää sielua.

Ja tästedes istuen uudestilöydytyssä arvokkuudessaan,
rakkaus ja kunnia yhdistettyinä inhimillisyyteen,
Burkinan kansa laulaa laulun voitolle
vapauden ja sukupuolten välisen tasa-arvon saavuttamisen kunnialle.
Alas se, että ihminen riistää toista ihmistä!
Eteenpäin yhteisen hyvän puolesta
jokaiselle tänään ja huomenna, täällä sekä aina ja kaikkialla!

Kansan vallankumous on ravinnut meitä.
Edistyksen kuolematon äitiys on tullut kaikkien nähtäväksi.
Yhdessä sovitun demokratian ikuinen sydän on siellä,
missä kansallisella identiteetillä on vihdoin vapaus,
missä epäoikeudenmukaisuudella ei enää koskaan ole sijaa,
ja missä loistavan maailman rakentajien kädet
korjaavat kaikkialla isänmaalle vannottujen valojen hedelmää ja missä rajattoman ilon aurinko loistaa.

I HEAR THE ROAR OF
WOMEN'S SILENCE.

I SENSE THE RUMBLE OF
THEIR STORM AND FEEL THE
FURY OF THEIR **REVOLT.**

- Thomas Sankara

Sankarismi ja naisten vallankumous

-Sankara yhdisti omassa vallankumouksellisessa teoriassaan ja ennen kaikkea toiminnassaan sekä luokkataistelun, "feminismin", ympäristön että uuskolonialismin vastaisen kamppailun yhtenäiseksi linjaksi, jossa asiat liittyivät toisiinsa ilman että niitä eroteltiin keinotekoisesti tai liitettiin teennäisesti.

Sankarismien poliittiset periaatteet

- Burkina Faso ja muu Afrikka täytyy irrottaa alikehitysrakenteista ja uuskolonialismista.
- Tämän vuoksi täytyy luopua kehitysavusta ja tehdä itse tarvittavat rakenteet ja näitä kannatteleva infrastruktuuri. Omavaraisuus tärkeissä asioissa, kuten ruuan tuotannossa on itsenäisyyden ehto, jossa ei saa olla riippuvainen.
- Kehitysavun sijaan vaati länsimaita maksamaan asioista, joita ovat imperialismin aikana varastaneet.
- Ajoi sitä, että Afrikan maat kieltäytyvät maksamasta velkojaan, koska ne ovat epäoikeudenmukaiset, alikehittävät, uuskolonialismin seurausta.

Sankarismien poliittiset periaatteet

Luokat ovat kansallisuutta tai rotua tärkeämpi määre. Musta, keltainen tai valkea kaikki ovat yhtä.

-Hän kuitenkin useiden imperialismista kärsivien maiden tapaan kannusti kansalaisiaan terveeseen patriotismiin. Tämä korreloi hänen omavaraisuus näkemyksiensä kanssa.

-“Ylpeys” ja “suoraselkäisyys” oli osa imperialismista vapautumista, sillä imperialismi vaati nöyryyttä, aliarvostusta ja korruptiota.

-Näki, että Burkina Fason täytyy rakentaa oma versionsa sosialismista ja siksi torjui Neuvostoliiton marxismileninismien. Lähimmät sosialistiset liittolaiset olivat Kuuba, Nicaragua ja Pohjois-Korea.

-Katsoi, että Afrikan maiden tulisi jättäytyä kylmänsodan asetelmien ulkopuolelle ja toimia neutraaleina valtioina.

Naisten vallankumous

- Sekä miesten, että naisten kuului puolustaa vallankumousta yhteisötribunaalit, vallankumouskomissiot.
- Sankaran vallankumoukselliseen teoriaan kuului olennaisena osana ”Naisten vallankumouksen” käsite
- Eesityksen loppuosa käsittelee asiaa ja pohtii sen suhdetta ”feminismiin”.

Sankarismin ympäristö periaatteet

- Ympäristönsuojelu oli pakollinen osa kestävän omavaraisuuden saavuttamista.
- Ympäristön tuhoaminen ja ylikäyttäminen on osa imperialismille tyypillistä riistoa.
- Ympäristön tuhoaminen alikehitetyissä maissa on sekä keino riistää aluetta imperialistin hyödyksi, että tehdä siitä kestämaton omavaraisuuteen.
- Myös omaehtoinen Ympäristön loppuun käyttäminen johtaa riippuvaisuuteen ulkopuolisista resursseista. Siksi vallankumouksen on pyrittävä varjelemaan luonnonresurssejaan.
- Lisäksi puhdas ja saavutettavissa oleva ympäristö kuuluu osaksi ihmisarvoista elämää ja on näin ollen tärkeä päämäärä sosialismissa.

Oliko Sankara ”feministi”?

- Sankara kritisoi feministejä vain kaksi kertaa uransa aikana.
- Hän kritisoi feminismiä siitä, että se luo kuvaa ”sukupuolten välisestä” sodasta. Hän katsoo sukupuolipohjaisten ristiriitojen olevan seurausta sosiaalisten ryhmien ja luokkien ristiriidasta. Katsoo, että todellisuudessa miehet ja naiset täydentävät toisiaan. Piti kuitenkin miehiä pääsyyllisinä syyllisenä tämän harhan syntymiseen.
- Kritisoi samassa puheessa tiettyjä pikkuporvarillisia naisia feminismistä harrastustarkoituksessa, ilman pyrkimystä ja vallankumoukseen ja yhteiskunnalliseen muutokseen (primitiivifeminismi)

Oliko Sankara feministi?

-Oli heteronormatiivinen

-Ei koskaan maininnut seksuaalivähemmistöjä koskaan missään muodossa. Hyvässä tai pahassa. Seksuaalivähemmistöjen kysymys ei kuulunut sankaralaiseen feminismiin, mutta ei sitä vastustettukaan.

-Nykyisestä perspektiivistä on huomattavaa myös se, ettei Sankara ollut juurikaan kiinnostunut rotukysymyksistä. Hän näki sarron olevan pääsääntöisesti suunnattu luokkaa ja aluetta, ei ”rotua” vastaan. Tämä erotti hänet useista muista mustista aktivisteista.

Oliko Sankara siltikin feministi?

- Kaiken huomioon ottaen, hänen muut puheensa ja vielä enemmän tekonsa, puhuvat hyvin voimakkaasti siitä, että hänet on laskettava tällaiseksi. Tässä hän eroaa esimerkiksi Chestä johon häntä usein verrataan.**
- Sankara julisti, että miesten täytyy luopua patriarkalisesta asemastaan voidakseen tulla jälleen "ihmisiksi".**
- Määritelmä womanist vs feminist. Sankara oli Womanist (miesten kuuluu olla mukana naisten vapautumisessa ja naiset sekä miehet saman sorron uhreja)**
- Vastusti vallitsevia patriarkalisia normeja, vaikka tämä ei ollutkaan suosittua monien hänen tukijoidensa keskuudessa.**
- Ajatus siitä, että naiset ja miehet jakaisivat täysin saman yhteiskunnallisen aseman aiheutti paljon vastustusta.**

Sankaran naisten asemaan pyrkivät uudistukset

Naisten aseman parantaminen Burkinafasen yhteiskunnassa oli Sankaran hallituksen tärkeimpiä ja näkyvimpiä päämääriä.

-Hallitukseen otettiin suuri määrä naisia ensimmäistä kertaa Länsi-Afrikassa ja heitä nostettiin tärkeiksi ministereiksi asti. 5/22 perheasian, kulttuuri, terveys, valtionvarainministeri, ympäristö.

-nauspuoisia tuomareita ja yleisiä syyttäjiä.

-Naisten ympärileikkaukset kiellettiin (ensimmäinen Afrikassa)

-Pakko-avioliitot kiellettiin

-Moniavioisuus kiellettiin

-Luotiin mahdollisuuksia naisille työskennellä kodin ulkopuolella.

Sankaran naisten asemaan pyrkivät uudistukset

- Kannustettiin naisia jatkamaan opiskelua raskaudesta huolimatta ja panosti muutenkin naisten koulutukseen.**
- Tuettiin ehkäisyä.(mahdollisuus naisille perhesuunnitteluun)**
- Valistuskampanjoissa kannustettiin miehiä tekemään "naisten töitä" ja naisille tarjottiin mahdollisuuksia tehdä "miesten töitä". Tämän oli määrä saada väki miettimään uudelleen sukupuolten rooleja ja lopulta luopumaan niistä. Kannustettiin työskentelemään yhdessä kaikissa tehtävissä.**
- Naisia värvättiin aktiivisesti armeijaan (reitti tärkeisiin asemiin)**
- Naismotoristien henkivartiokaarti**
- Terveystieteiden parannettiin "naisten tarvitsemia palveluita".**

Sankaran naisten asemaan pyrkivät uudistukset

- Pyrki poistamaan miesten ja naisten laillisia erioikeuksia (avioero mahdollinen myös naisen toivosta) naisia oikeislaitos.**
- Pyrki poistamaan miesten ja naisten välisen palkkakuilun. Valtiolta maksettiin samaa palkkaa.**
- Myötäjäisten maksaminen tukahdutettiin.(ei enää naiskauppaa)**
- Järjestettiin taloudenpito ja kasvatuskoulutusta naisille.**
- Helpotettiin veden/polttopuiden hakutehtäviä, jotta naisille jäisi enemmän vapaa-aikaa. Tämä yhdistyi ympäristön suojeluksen tavoitteiden kanssa.**

Perustelut naisten vallankumoukselle

“Vallankumous ja naisten vapautuminen kulkevat yhdessä. Me emme puhu naisten vapautumisesta hyväntekeväisyytenä tai myötätunnon vaatimisen seurauksena. Se on perusvaatimus vallankumouksen onnistumiselle”

-Naisten vapautuminen oli merkittävä osa vallankumouksen toteutumisen vaatimuksia.

-Näki, että patriarkaatti oli imperialistisen järjestelmän kanssa kietoutunut alistamismekanismi. Katsoi naisten alistamisen olevan osa imperialismiin arvo ja moraalirakenteita. Se opetti periaatetta toisen ihmisen alistamisesta ja lisäsi sen hyväksyttävyyttä myös muissa asioissa.

-Imperialismin rakenteet oli purettava kokonaan, mikäli sen vaikutuksesta haluttiin päästä. Patriarkaatin täytyi poistua osana tätä prosessia.

Perustelut naisten vallankumoukselle

-jotta sosialismi toimisi, on ihmisten aidosti jaettava sen näkemykset.

-Naiset ovat yleensä lapsien päähuoltajia ja heidän näkemyksensä vaikuttavat syvällisesti tätä kautta ihmisten arvoihin.

-Sosialismin perustavanlaatuisen arvojen täytyy näin ollen tulla voimakkaasti mukaan ihmisten elämään naisilta.

-Naiset haluavat ja voivat puolestaan olla mukana täysipainoisesti sosialistisen vallankumouksen mukana vain jos se todella välittää myös heidän yhteiskunnallisesta asemastaan.

Perustelut naisten vallankumoukselle

-Kutsui naisia nousemaan ja ottamaan paikan ja aseman mikä heille kuuluu yhteiskunnassa.

Yhteiskunnallinen passiivisuus on imperialismin ja sen luomien rakenteiden luomus ja keino säilyttää nämä rakenteet.

-Vaati miehiä tukemaan tätä kehitystä tarpeen tullen "astumalla itse taaksepäin, että naiset pääsevät eteen" kunnes miehet ja naiset jakavat tehtävät yhdessä.

-Katsoi, että ilman naisten perspektiiviä vallankumoukseen jää puolet ihmisistä sen päämäärien ja tavoitteiden ulkopuolelle. Tämä tuomitsee yhteiskunnan rakentamisen onnistumattomaksi tai puutteelliseksi.

Perustelut naisten vallankumoukselle

- Katsoi, että menneisyyden taantumuksellisesta ajattelusta on luovuttava jotta vallankumous voi edetä ja kehittyä.
- Naisille on annettava vastuuta ja heidät on otettava mukaan yhteiskunnan tuotantoprosesseihin. (Miksi käyttää 4 sormea jos sinulla on 10)
- Naisten tuominen hallintoon ja yhteiskuntaan nähtiin keinoksi haitata uuskolonialistisen systeemin rakenteita, joka ”ei osaa ottaa huomioon naisten aktiivisuutta”.